

دانشگاه علامه طباطبایی
دانشکده حسابداری و مدیریت

پایان نامه کارشناسی ارشد حسابداری

عوامل موثر بر ارتقا اثربخشی سیستم اطلاعاتی حسابداری

نگارش

سید محمد علی نبی زاده

استاد راهنما

جناب آقای دکتر صابر شعری

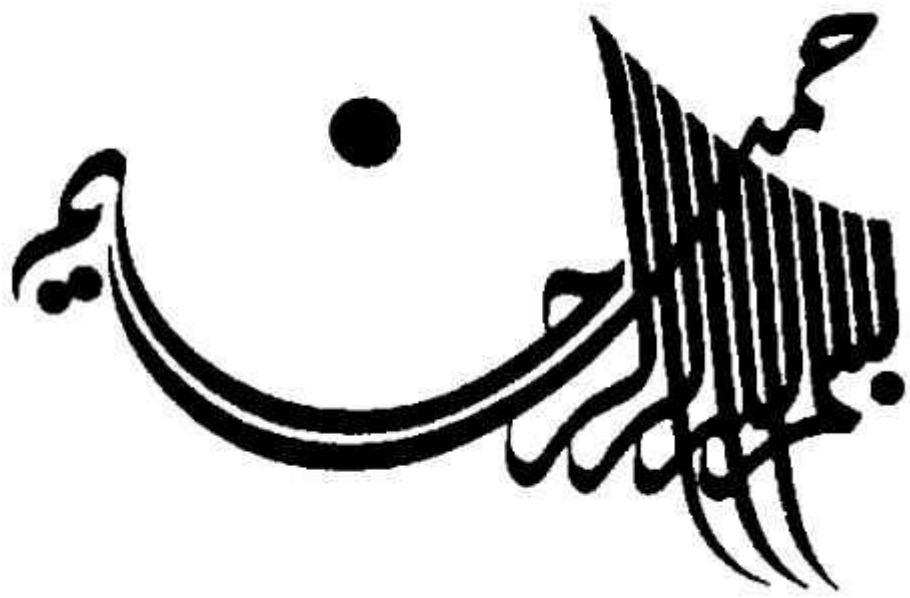
استاد مشاور

جناب آقای دکتر یحیی حساس یگانه

استاد داور

جناب آقای دکتر علی ثقفی

شهریور ۱۳۸۸

تقدیم به :

کسانی که بعد از پرستش خدا ، تکریم آنها واجب شده است:

پدر و مادر فداکارم

و تقدیم به

کسی که خواندن و نوشتن را به من آموخت و خشت اول را کج نهاد:

معلم کلاس اول دبستان
سرکار خانم فیض

و تقدیم به تمام معلمان و اساتید دوران تحصیل

من لم يشكر المخلوق لم يشكر الخالق

در اینجا بر خود لازم می دانم از لطف و راهنماییهای بی دریغ جناب آقای دکتر صابر شعری نهایت سپاس و قدردانی به عمل آورم. ایشان همواره نه تنها کمبودها و ناتوانی هایم را به سعه صدر پذیرا گشتند بلکه در مقاطع مختلف این کار همواره از هدایت و راهنمایی هایشان بهره مندم ساخته اند همچنین از جناب آقای دکتر حساس یگانه که مسئولیت مشاوره پایان نامه را به عهده داشتند کمال تشکر و قدردانی را دارم. همچنین از شخصیت برجسته حسابداری ایران ، پدر علم حسابداری نوین ایران ، جناب آقای دکتر ثقفی که زحمت داوری این پایان نامه را پذیرفتند ، بسیار سپاسگزارم.

و هزاران بار سپاس از دو محراب دلم

از دو عبادتگاه جانم

" پدر و مادر بسیار عزیزم "

آنان که وجودشان برایم همه عشق بود و وجودم برایشان همه رنج.

آنان که مویشان سپید شد تا رو سپید بمانم.

چکیده

امروزه مدیران جهت تصمیم‌گیری مناسب و حرکت به سوی اهداف سازمانی خود، به اطلاعات مربوط، به موقع و قابل اتکا نیازمندند. در میان انواع اطلاعات، اطلاعات مالی از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. بنابر این اهمیت وجود یک سیستم اطلاعات حسابداری کارا و اثربخش بر کسی پوشیده نیست. تحقیقات پیشین نشان می‌دهد شرکت‌ها به دنبال راه‌هایی برای افزایش کارایی و اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری خود هستند. این پژوهش به دنبال یافتن عواملی است که می‌توانند هماهنگی و اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری را ارتقا بخشند. در این تحقیق رابطه بین چهار عامل دانش مدیریت، استفاده از کارشناسان برون سازمانی، استفاده از کارشناسان درون سازمانی و اندازه شرکت با هماهنگی سیستم اطلاعات حسابداری مورد آزمون قرار گرفته است. افزایش هماهنگی خود موجب افزایش اثربخشی خواهد شد.

جهت گردآوری اطلاعات مورد نیاز، پرسشنامه‌ای بین شرکت‌های تولیدکننده شوینده عضو انجمن صنایع شوینده، بهداشتی و آرایشی ایران توزیع شد و جهت آزمون فرضیه‌ها ۳۷ شرکت مورد مطالعه قرار گرفتند. هر یک از فرضیه‌ها از طریق دو آزمون آماری مقایسه دو میانگین (T-Test) و رگرسیون لجستیک مورد سنجش قرار گرفته است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد هماهنگی سیستم اطلاعات حسابداری با میزان دانش مدیریت در زمینه حسابداری و فناوری اطلاعات، استفاده از خدمات موسسات حسابداری و حسابرسی، استخدام پرسنل سیستم اطلاعات و اندازه شرکت در ارتباط است.

کلید واژه‌ها : اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری، هماهنگی سیستم اطلاعات حسابداری، دانش مدیریت، کارشناسان برون سازمانی، کارشناسان درون سازمانی، اندازه شرکت

فهرست مطالب

<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
	فصل اول : معرفی طرح تحقیق
۲	مقدمه
۲	۱-۱ بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق
۵	۲-۱ اهداف تحقیق
۵	۳-۱ سئوالات و فرضیه های تحقیق
۶	۴-۱ روش تحقیق
۷	۵-۱ جامعه آماری و روش نمونه گیری
۷	۶-۱ تعاریف مفاهیم و واژگان
۸	۷-۱ ساختار کلی تحقیق
	فصل دوم : مبانی نظری و پیشینه تحقیق
۱۱	مقدمه
۱۲	۱-۲ مبانی سیستم های اطلاعاتی
۱۲	۱-۱-۲ سیستم
۱۵	۲-۱-۲ اطلاعات
۱۷	۳-۱-۲ سیستم اطلاعات
۱۸	۴-۱-۲ انواع سیستم های اطلاعات سازمانی
۱۹	۱-۴-۱-۲ سیستم پردازش اطلاعات (TPS)
۲۰	۲-۴-۱-۲ سیستم اطلاعات مدیریت (MIS)
۲۱	۳-۴-۱-۲ سیستم پشتیبانی تصمیم (DSS)

صفحه

عنوان

۲۲	۴-۴-۱-۲ سیستم اطلاعاتی مدیران ارشد (EIS)
۲۳	۵-۴-۱-۲ سیستم اتوماسیون اداری (OAS)
۲۳	۶-۴-۱-۲ سیستم های خبره (ES)
۲۴	۵-۱-۲ اثر بخشی سیستم اطلاعاتی
۲۵	۶-۱-۲ تفاوت بین سیستم اطلاعاتی (IS) و فناوری اطلاعات (IT)
۲۶	۲ - ۲ سیستم اطلاعات حسابداری و نقش آن در سیستم اطلاعات مدیریت
۲۷	۱-۲-۲ سیستم اطلاعات مدیریت
۲۸	۲-۲-۲ سیستم اطلاعات حسابداری
۲۹	۱-۲-۲-۲ وظایف سیستم اطلاعات حسابداری
۳۰	۲-۲-۲-۲ اهداف و فعالیت های سیستم اطلاعات حسابداری
۳۲	۳-۲-۲-۲ زیر سیستم های سیستم اطلاعات حسابداری
۳۴	۴-۲-۲-۲ شباهت های سیستم های اطلاعاتی حسابداری در سازمان های مختلف
۳۴	۳-۲-۲ اهمیت سیستم اطلاعات حسابداری
۳۷	۳-۲ امنیت و کنترل در سیستم های اطلاعاتی
۳۷	۱-۳-۲ امنیت اطلاعات
۳۸	۲-۳-۲ تهدید های سیستم های اطلاعاتی
۳۹	۳-۳-۲ تکنیک های سوء استفاده و تقلب کامپیوتری
۴۲	۴-۳-۲ طبقه بندی تقلب کامپیوتری
۴۲	۱-۴-۳-۲ تقلب در ورودی سیستم
۴۳	۲-۴-۳-۲ تقلب در پردازشگر

صفحه

عنوان

۴۳	۳-۴-۳-۲ تقلب در اطلاعات
۴۴	۴-۴-۳-۲ تقلب در ستاده
۴۴	۵-۳-۲ شیوه های کاهش احتمال وقوع تقلب
۴۴	۱-۵-۳-۲ استفاده از رویه ها و مقررات مناسب برای استخدام و اخراج
۴۵	۲-۵-۳-۲ آموزش روش های ایمنی سیستم و روش های پیشگیری از تقلب به کارکنان
۴۶	۳-۵-۳-۲ الزامی کردن امضای قراردادهای محرمانه
۴۶	۶-۳-۲ امنیت سیستم اطلاعاتی حسابداری
۴۷	۱-۶-۳-۲ روش های امنیتی سیستم های اطلاعاتی حسابداری
۴۸	۲-۶-۳-۲ نقش حسابداران در امنیت سیستم اطلاعات حسابداری
۴۹	۷-۳-۲ حسابرسی سیستم های اطلاعاتی حسابداری
۴۹	۱-۷-۳-۲ اهداف حسابرسی سیستم های اطلاعاتی
۵۱	۴ ۷ ۳ ۲ حسابرسی عملیاتی سیستم اطلاعاتی حسابداری
۵۳	۴-۲ هماهنگی و اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری
۵۳	۱-۴-۲ اثربخشی سیستم اطلاعات حسابداری
۵۴	۲-۴-۲ هماهنگی استراتژیک
۵۹	۳-۴-۲ مراحل هماهنگ سازی فناوری اطلاعات و سازمان
۶۱	۵-۲ پیشینه تحقیق
۶۱	۱-۵-۲ تحقیقات خارجی
۷۲	۲-۵-۲ تحقیقات داخلی

فصل سوم : روش تحقیق

۷۷	مقدمه
۷۷	۱-۳ روش انجام تحقیق
۷۸	۲-۳ روش گرد آوری اطلاعات
۷۸	۳-۳ ابزار جمع آوری داده ها
۷۸	۴-۳ قلمرو تحقیق
۷۹	۵-۳ جامعه آماری
۷۹	۶-۳ نمونه آماری و روش نمونه گیری
۸۰	۷-۳ فرضیات تحقیق
۸۱	۸-۳ تعریف عملیاتی متغیر ها
۸۱	۱-۸-۳ هماهنگی سیستم اطلاعات حسابداری
۸۲	۲-۸-۳ دانش مدیریت
۸۲	۳-۸-۳ کارشناسان برون سازمانی
۸۳	۴-۸-۳ کارشناسان درون سازمانی
۸۳	۵-۸-۳ اندازه شرکت
۸۳	۹-۳ اعتبار درونی و بیرونی تحقیق
۸۴	۱-۹-۳ روایی تحقیق
۸۴	۲-۹-۳ پایایی تحقیق
۸۶	۱۰-۳ روش تجزیه و تحلیل داده ها و آزمون فرضیه ها

عنوان

صفحه

فصل چهارم : تجزیه و تحلیل اطلاعات و آزمون فرضیات تحقیق

۹۰	مقدمه
۹۰	۱-۴ آمار توصیفی
۹۴	۲-۴ آزمون فرضیه ها
۹۴	۱-۲-۴ آزمون فرضیه اول
۹۷	۲-۲-۴ آزمون فرضیه دوم
۱۰۰	۳-۲-۴ آزمون فرضیه سوم
۱۰۳	۴-۲-۴ آزمون فرضیه چهارم

فصل پنجم : نتیجه گیری

۱۰۷	مقدمه
۱۰۷	۱-۵ نتایج حاصل از آزمون فرضیه ها
۱۱۲	۲-۵ پیشنهادات
۱۱۲	۱-۲-۵ پیشنهادات کاربردی
۱۱۲	۲-۲-۵ پیشنهادات برای انجام تحقیقات آتی
۱۱۳	۳-۵ محدودیت های تحقیق

منابع

۱۲۱	پیوست ها
۱۲۲	پیوست ۱ : پرسشنامه
۱۲۷	پیوست ۲ : نتایج تجزیه و تحلیل های آماری
۱۴۰	پیوست ۳ : فهرست شرکت های عضو جامعه آماری

فهرست شکل ها

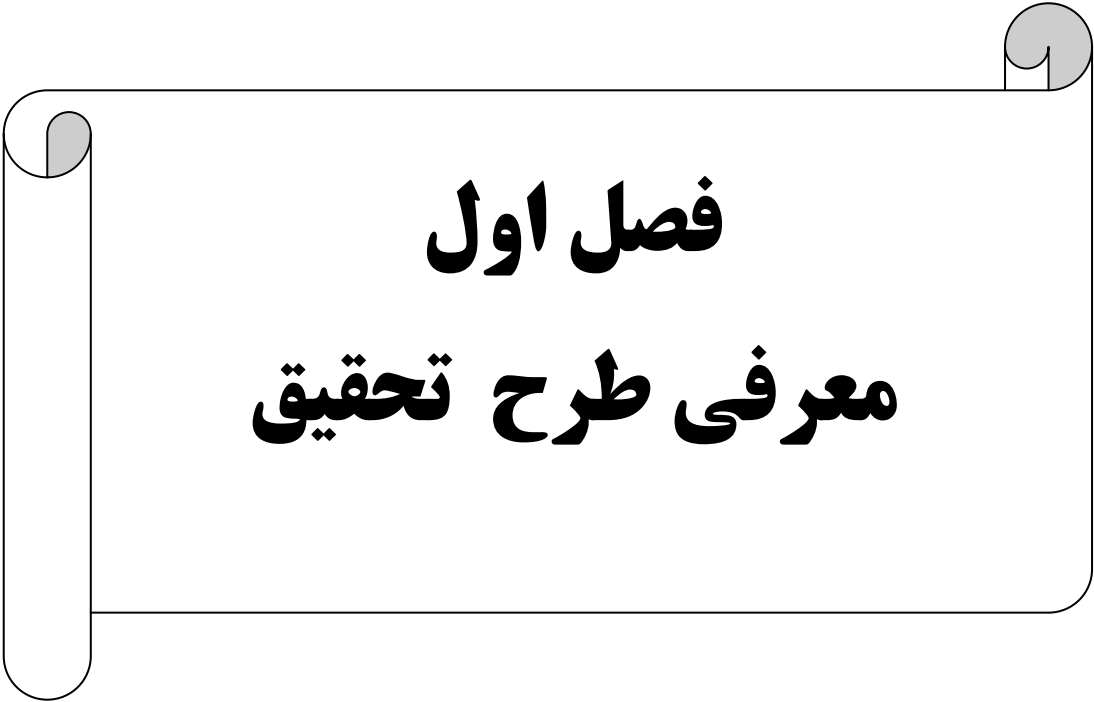
<u>صفحه</u>	<u>عنوان</u>
۶	شکل ۱-۱ مدل تحقیق
۱۳	شکل ۱-۲ سیستم باز
۱۴	شکل ۲-۲ سیستم بسته
۱۴	شکل ۳-۲ سیستم بازخوردی
۱۶	شکل ۴-۲ بخشی از اطلاعات مدیریت که مورد نیاز است
۱۷	شکل ۵-۲ تاثیر سطوح مدیریت بر منابع اطلاعات و شکل ارائه آن
۱۸	شکل ۶-۲ مدل عملیاتی یک سیستم اطلاعات
۲۰	شکل ۷-۲ ساختار سیستم اطلاعات مدیریت
۲۱	شکل ۸-۲ ساختار کلی سیستم پشتیبانی تصمیم
۲۲	شکل ۹-۲ ساختار کلی سیستم اطلاعات مدیران ارشد
۲۵	شکل ۱۰-۲ ارتباط بین سیستم اطلاعات و فناوری اطلاعات
۲۶	شکل ۱۱-۲ ارتباط سیستم اطلاعات حسابداری و سیستم اطلاعات مدیریت
۳۱	شکل ۱۲-۲ چرخه حسابداری
۳۲	شکل ۱۳-۲ فعالیت های سازمان جهت نیل به اهداف حسابداری
۳۳	شکل ۱۴-۲ چرخه های حسابداری (زیر سیستم های حسابداری)
۳۵	شکل ۱۵-۲ جایگاه سیستم اطلاعات حسابداری در سیستم اطلاعات مدیریت
۳۶	شکل ۱۶-۲ میزان استفاده از اطلاعات حسابداری در سطوح مختلف مدیریت
۵۱	شکل ۱۷-۲ عناصر سیستم های اطلاعاتی و اهداف حسابرسی آن
۵۵	شکل ۱۸-۲ مدل هماهنگی سیستم های اطلاعاتی
۵۶	شکل ۱۹-۲ دیدگاه اجرای استراتژی
۵۷	شکل ۲۰-۲ دیدگاه انتقال فناوری
۵۸	شکل ۲۱-۲ دیدگاه پتانسیل رقابتی
۵۹	شکل ۲۲-۲ دیدگاه هماهنگی سطح خدمات
۶۲	شکل ۲۳-۲ مدل تحقیق Ismail & King
۶۴	شکل ۲۴-۲ مدل تحقیق Dorociak
۶۶	شکل ۲۵-۲ مدل تحقیق Chan
۶۹	شکل ۲۶-۲ مدل هماهنگی استراتژیک
۷۲	شکل ۲۷-۲ مدل تحقیق رضایی
۸۷	شکل ۱-۳ ناحیه رد و عدم رد H_0 برای آزمون مقایسه دو میانگین
۹۹	شکل ۱-۴ ناحیه رد و عدم رد H_0 برای آزمون کای-دو

فهرست جداول

عنوان

صفحه

۹۱	جدول ۱-۴ امتیازات مشخصه های اطلاعات
۹۲	جدول ۲-۴ نتایج بررسی دانش مدیریت
۹۳	جدول ۳-۴ میزان استفاده از کارشناسان برون سازمانی
۹۳	جدول ۴-۴ میزان استفاده از کارشناسان درون سازمانی
۹۳	جدول ۵-۴ اندازه شرکت
۹۴	جدول ۶-۴ امار گروهی بر اساس فرضیه اول
۹۴	جدول ۷-۴ آزمون t-test فرضیه اول
۹۵	جدول ۸-۴ آزمون معناداری مدل جهت فرضیه اول
۹۵	جدول ۹-۴ خلاصه مدل رگرسیون در فرضیه اول
۹۶	جدول ۱۰-۴ صحت طبقه بندی بر اساس فرضیه اول
۹۶	جدول ۱۱-۴ متغیرها در معادله رگرسیون فرضیه اول
۹۷	جدول ۱۲-۴ امار گروهی بر اساس فرضیه دوم
۹۷	جدول ۱۳-۴ آزمون t-test فرضیه دوم
۹۸	جدول ۱۴-۴ آزمون معناداری مدل جهت فرضیه دوم
۹۹	جدول ۱۵-۴ میزان استفاده از حسابرس در دو گروه هماهنگ و ناهماهنگ
۹۹	جدول ۱۶-۴ آزمون کای-دو
۱۰۰	جدول ۱۷-۴ امار گروهی بر اساس فرضیه سوم
۱۰۰	جدول ۱۸-۴ آزمون t-test فرضیه سوم
۱۰۱	جدول ۱۹-۴ آزمون معناداری مدل جهت فرضیه سوم
۱۰۱	جدول ۲۰-۴ خلاصه مدل رگرسیون در فرضیه سوم
۱۰۲	جدول ۲۱-۴ صحت طبقه بندی بر اساس فرضیه سوم
۱۰۲	جدول ۲۲-۴ متغیرها در معادله رگرسیون فرضیه سوم
۱۰۳	جدول ۲۳-۴ امار گروهی بر اساس فرضیه چهارم
۱۰۳	جدول ۲۴-۴ آزمون t-test فرضیه چهارم
۱۰۴	جدول ۲۵-۴ آزمون معناداری مدل جهت فرضیه چهارم
۱۰۴	جدول ۲۶-۴ خلاصه مدل رگرسیون در فرضیه چهارم
۱۰۴	جدول ۲۷-۴ صحت طبقه بندی بر اساس فرضیه چهارم
۱۰۵	جدول ۲۸-۴ متغیرها در معادله رگرسیون فرضیه چهارم
۱۱۱	جدول ۱-۵ نتایج آزمون فرضیات

فصل اول

معرفی طرح تحقیق

مقدمه:

شرایط رقابتی حاکم بر بازار های تجاری و پیشرفت تکنولوژی که دسترسی آسان به بازار های گوناگون را ممکن ساخته است ، موجب شده که بر اهمیت اطلاعات و سیستم های اطلاعاتی افزوده شود. در شرایط رقابتی استفاده از اطلاعات، به ویژه اطلاعات مالی بسیار حایز اهمیت است به نحوی که در اختیار داشتن اطلاعات دقیق و به هنگام برای یک شرکت یک مزیت رقابتی ایجاد می کند. سیستم اطلاعات حسابداری یکی از مهمترین سیستم های اطلاعاتی سازمان است که با گذشت زمان و تغییر شرایط بر اهمیت آن افزوده می شود .

پیشرفت تکنولوژی و ظهور فناوری های جدید، ظرفیت های سیستم های اطلاعاتی را افزایش می بخشد . از طرف دیگر تغییر شرایط رقابت در بازار، نیاز های اطلاعاتی جدیدی را به وجود می آورد . هماهنگی بودن ظرفیت های سیستم های اطلاعاتی و نیاز های اطلاعاتی استفاده کنندگان ، موضوع مهمی است که تاثیر قابل توجهی بر اثربخشی سیستم اطلاعاتی و عملکرد سازمان دارد . با این وجود عواملی که بر ایجاد این هماهنگی تاثیر گذار است به طور مناسب شناخته نشده اند و این پژوهش سعی در شناخت این عوامل دارد.

این فصل به تشریح موضوع تحقیق، اهمیت و اهداف آن می پردازد. همچنین فرضیه های تحقیق و تعاریف عملیاتی پاره های از واژه های استفاده شده در تحقیق ارائه می گردد.

۱-۱ بیان مسئله و ضرورت انجام تحقیق :

هدف اصلی بیشتر شرکتهای تجاری ، کسب سود و ایجاد نقدینگی بوده و چنانچه نتوانند در طول حیات خود سودآوری اقتصادی داشته باشند ، بقای آنها زیر سؤال می رود. مدیران به دنبال حداقل سودی می باشند تا ارزش اقتصادی شرکت را در مرحله اول حفظ و در مرحله بعدی ارتقا بخشند و از این طریق بازده مورد انتظار سرمایه گذاران و مالکان را برآورده کنند . جهت تحقق این اهداف مدیران به

اطلاعات نیازمندان . بسیاری از صاحب نظران حسابداری را یک سیستم اطلاعاتی تعریف نموده اند که تصمیم گیری را تسهیل می بخشد . اطلاعات نامربوط می تواند سبب سردرگمی مدیریت گردیده و تصمیمات نامناسبی را در پی داشته باشد . از جمله وظایف حسابداری طراحی یک سیستم اطلاعاتی جهت فراهم نمودن اطلاعات مورد نیاز مدیریت و سایر استفاده کنندگان به منظور تسهیل تصمیم گیری آنها می باشد . انجمن حسابداری امریکا (AAA) در خصوص سیستم اطلاعاتی حسابداری می گوید :

" سیستم اطلاعاتی حسابداری بخشی از سیستم اطلاعاتی مدیریت است که به منظور ارائه اطلاعات به تصمیم گیرندگان درون سازمانی به جمع اوری ، پردازش ، طبقه بندی ، تلخیص و..... داده ها می پردازد "

سیستم اطلاعات حسابداری با بهره گیری از سایر تکنیک ها و دانشها از جمله تئوری مدیریت ، تئوری سیستمها ، کنترل های داخلی، تکنیک ها و تکنولوژی اطلاعات ؛ نظام منسجم و اطمینان بخش اطلاع رسانی را برای استفاده کنندگان درون سازمانی و برون سازمانی تشکیل می دهد. اهمیت و تاثیر گذاری گزارش های قابل استخراج و قابل ارائه از سیستم اطلاعات حسابداری موجب شده است که این سیستم ، بیشتر از سایر سیستم های تشکیل دهنده سیستم جامع اطلاعاتی مدیریت مورد توجه قرار گیرد. با توجه به ضرورت انجام مطلوب وظایف مدیریت شامل تصمیم گیری ، برنامه ریزی ، سازماندهی ، هدایت و نظارت به منظور افزایش کارایی و اثر بخشی مطلوب سازمان ، استفاده از سیستم اطلاعاتی حسابداری به عنوان جزء اصلی سیستم های اطلاعاتی مدیریت از اهمیت خاصی برخوردار است. امروزه جهت تامین نیازهای جامعه ، اهمیت سیستم های اطلاعاتی حسابداری در حال افزایش است . این امر ضرورت وجود یک سیستم حسابداری مناسب را برجسته تر می سازد.

در یک سیستم حسابداری مناسب ، باید بین ظرفیت پردازش اطلاعات سیستم و نیازهای اطلاعاتی مدیران هماهنگی وجود داشته باشد. سالهاست که مفهوم هماهنگی و تناسب بین فناوری اطلاعات و استراتژی های تجاری مورد بحث قرار گرفته است و وجود این هماهنگی استراتژیک ، در بهبود عملکرد شرکت ها موثر به نظر می رسد. از مفروضات اولیه تئوری پردازش اطلاعات این است که تطابق ظرفیت

پردازش اطلاعات و ملزومات اطلاعاتی ، تاثیر قابل توجهی بر عملکرد خواهد داشت (Galbraith 1973)

(. تحقیقات پیشین در سایر کشورها نشان می دهد که بسیاری از شرکت ها به دنبال کسب این نوع هماهنگی هستند. اما تا کنون در مورد عوامل موثر بر این نوع هماهنگی تحقیقات اندکی صورت گرفته است. در ایران نیز به دلایل متعدد از جمله مشکل عدم دسترسی به اطلاعات شرکت ها و عدم وجود پیشینه پژوهشی ، در خصوص هماهنگی بین ظرفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری (AIS) و ملزومات اطلاعاتی تحقیقی مشاهده نگردید.

انجام چنین تحقیقی در ایران به دلایل زیر ضروری به نظر می رسد :

۱ . میزان استفاده از تکنولوژی و فناوری اطلاعات در ایران رو به افزایش است و با توجه به سند چشم انداز بیست ساله و برنامه چهارم توسعه حرکت به این سو افزایش می یابد. بنابراین نسل جدیدی از نیروی کار و تکنولوژی مورد استفاده قرار می گیرد که وجود یک سیستم اطلاعاتی مناسب می تواند نقطه قوتی برای شرکت ها می باشد.

۲ . ایران کشوری در حال توسعه است. شرکت های تولیدی در اندازه های مختلف نقش به سزایی در توسعه اقتصادی کشور خواهد داشت. اما در مورد تعداد ، نوع و کیفیت سیستم های اطلاعاتی در این شرکت ها نگرانی هایی وجود دارد. و کشور ما از لحاظ استفاده از سیستم های اطلاعاتی و استفاده از فناوری اطلاعات در تصمیم گیری تجاری نسبت به کشورهای توسعه یافته در جایگاه پایین تری قرار دارد. این پژوهش عوامل موثر بر هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری را بررسی می کند که ممکن است درک کنونی از اهمیت بکار گیری سیستم های اطلاعاتی در شرکت ها را عمق بخشیده و نقش سیستم اطلاعاتی در شرکت را روشن تر سازد.

۲-۱ اهداف تحقیق :

هدف اصلی این تحقیق شناخت عواملی است که می تواند بر هماهنگی بیشتر سیستم های حسابداری با نیازهای استفاده کنندگان موثر باشد. با تحقق این هدف اثربخشی سیستم های موجود افزایش یافته و عملکرد شرکت های بهبود می یابد. همچنین این تحقیق ممکن است درک کنونی از اهمیت بکار گیری سیستم های اطلاعاتی در شرکت ها را عمق بخشیده و نقش سیستم اطلاعاتی در شرکت را روشن تر سازد.

۳-۱ سئوالات و فرضیه های تحقیق :

با مطالعه ادبیات موضوع و پیشینه تحقیق و حدود و ابعاد مسئله ، سئوالات زیر به ذهن خطور می کند :

۱. آیا سطح دانش مدیران به ویژه در زمینه حسابداری و فناوری اطلاعات ، می تواند در هماهنگی

سیستم اطلاعاتی حسابداری تاثیری داشته باشد ؟

۲. آیا بهره گیری از کارشناسان برون سازمانی نظیر مشاوران با هماهنگی سیستم اطلاعاتی

حسابداری رابطه ای دارد ؟

۳. بکارگیری و استخدام تمام وقت کارشناسان درون سازمانی نظیر کارشناسان حسابداری و

متخصصان فناوری اطلاعات ، تاثیری در هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری خواهد داشت ؟

۴. آیا اندازه شرکت رابطه ای با هماهنگی سیستم های اطلاعاتی حسابداری آن دارد؟

بر اساس سئوالات فوق فرضیات تحقیق به شرح زیر تدوین می شود:

فرضیه ۱- شرکت هایی که مدیران آنها از دانش بیشتری در زمینه حسابداری و فناوری اطلاعات

برخوردارند ، هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری (AIS) بیشتری دارند .

فرضیه ۲- شرکت هایی که از کارشناسان برون سازمانی بهره می برند ، هماهنگی سیستم اطلاعاتی

حسابداری (AIS) بیشتری دارند .

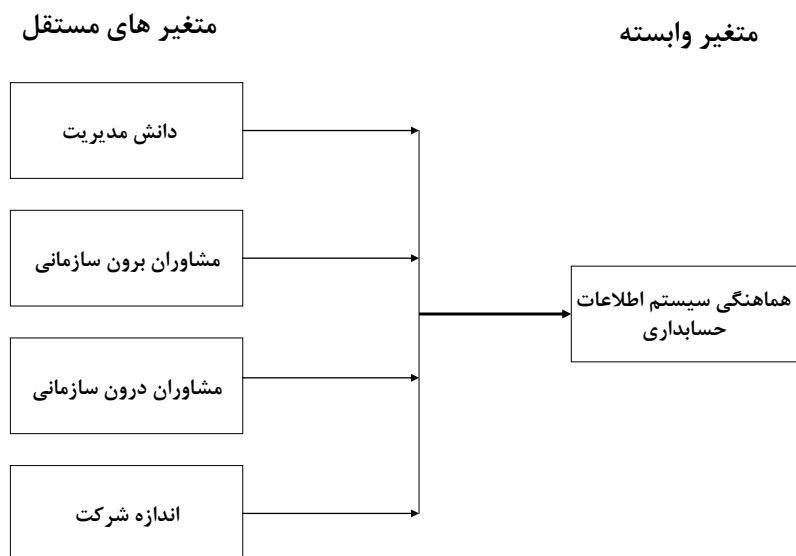
فرضیه ۳- شرکتهایی که کارشناسان درون سازمانی را در استخدام دارند ، هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری (AIS) بیشتری دارند .

فرضیه ۴- شرکت های بزرگتر ، هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری (AIS) بیشتری دارند .

۴-۱ روش تحقیق :

جهت انجام این پژوهش ، اطلاعاتی نظیر میزان هماهنگی سیستم اطلاعات حسابداری شرکت ها ، میزان دانش مدیریت ، میزان مشارکت کارشناسان درون سازمانی و برون سازمانی و تعداد کارکنان شرکت مورد نیاز است. جهت دستیابی به این اطلاعات ، پرسشنامه استاندارد تهیه شده و برای اعضاء جامعه آماری ارسال می شود.

با استفاده از اطلاعات به دست آمده از پرسشنامه ها و با استفاده از روش تحلیل خوشه ای^۱ شرکت ها به دو گروه دارای سیستم هماهنگ و فاقد سیستم هماهنگ ، تفکیک می شوند . سپس میزان ارتباط سایر عوامل با هماهنگی سیستم اطلاعات مورد بررسی قرار می گیرد.

شکل ۱-۱ مدل تحقیق

^۱Cluster analysis

۵-۱ جامعه آماری و روش نمونه گیری :

جامعه آماری این تحقیق شامل شرکت های تولید کننده شوینده عضو انجمن صنایع شوینده ، بهداشتی و آرایشی ایران است . انتخاب یک صنعت خاص موجب می شود سایر عوامل خارجی کنترل شده و جامعه آماری همگن تر شود .

جهت نمونه گیری از روش تصادفی ساده استفاده شده است. محرمانه تلقی شدن اطلاعات مورد نیاز و عدم تمایل بسیاری از شرکت ها به مشارکت در این تحقیق ، استفاده از سایر روش های نمونه گیری را غیر ممکن می سازد.

۶-۱ تعاریف مفاهیم و واژگان :

هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری^۱ :

هماهنگی سیستم اطلاعاتی حسابداری به صورت تقابل دو عامل ملزومات سیستم اطلاعاتی حسابداری^۲ حسابداری^۳ و ظرفیت سیستم اطلاعاتی حسابداری^۳ تعریف می شود . نحوه اندازه گیری این متغیر در فصل سوم شرح داده شده است .

دانش مدیریت در زمینه حسابداری و فناوری اطلاعات^۴ :

در این تحقیق میزان دانش مدیریت بر اساس میزان آشنایی مدیران با ۷ عملیات عمده در شرکتها اندازه گیری می شود . این هفت مفهوم عبارتند از: پردازش داده ها ، صفحه گسترده ها ، پایگاه داده ها ، حسابداری ، ایمیل ، اینترنت و مدیریت تولید کامپیوتری . همچنین با سئوالاتی مشابه میزان آشنایی آنها با تکنیک های حسابداری مالی و حسابداری مدیریت مشخص می شود .

^۱ AIS alignment

^۲ AIS Requirement

^۳ AIS Capacity

^۴ Accounting and IT Knowledge of Management